

STATISTICKÁ ANALÝZA DAT

POPULARIZAČNÍ SDĚLENÍ

Lucie Hamarová

483677, Psychologie

Vyučující: Mgr. Stanislav Ježek, PhD.

Datum odevzdání: 08. 05. 2019

Fakulta sociálních studií MU, 2018/2019

Intenzivní užívání drog v dospívání přetrvává do mladé dospělosti pouze u čtvrtiny dotázaných

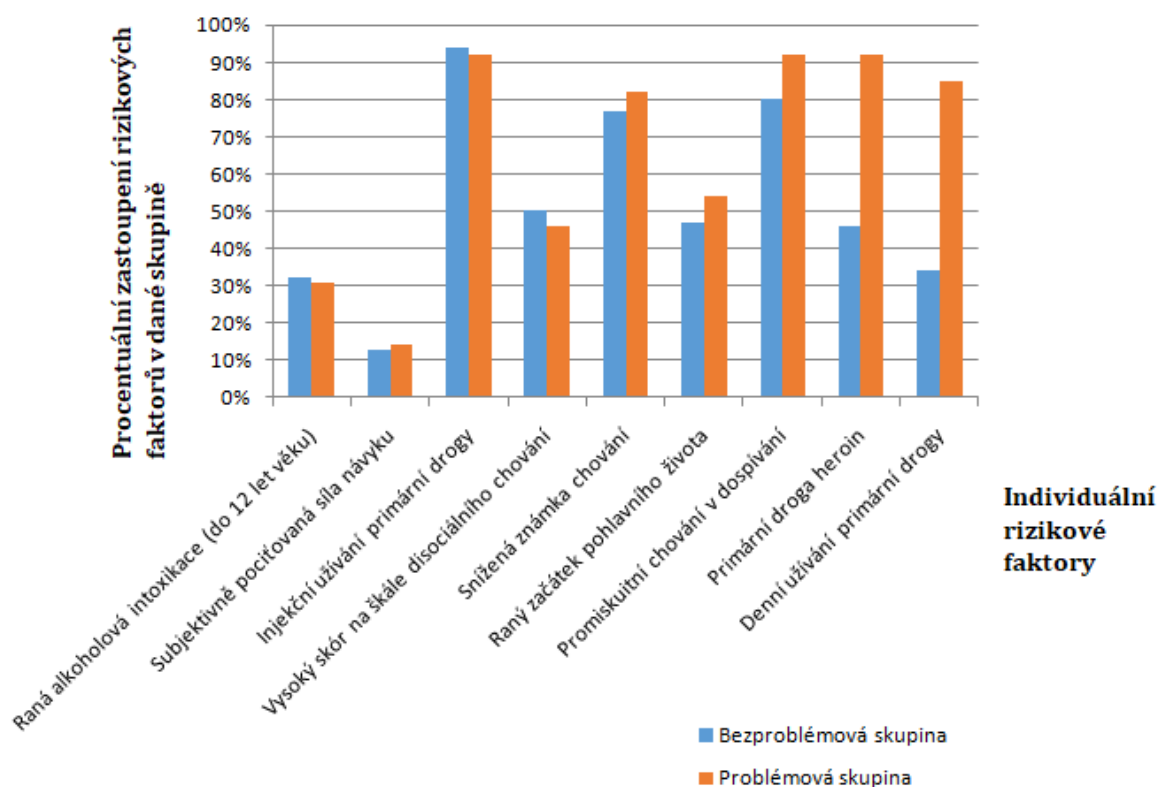
Přestože užívání tvrdých drog v období dospívání se považuje za velmi rizikový faktor pro spokojenou budoucnost těchto jedinců a očekává se užívání drog i v následujících letech, podle výzkumu pouze čtvrtina těchto adolescentních uživatelů drog pokračuje ve své drogové kariéře až do mladé dospělosti. Jak se liší ti, kteří měli problémy s drogami v dospívání a v mladé dospělosti je nemají, od těch, kteří problémy měli a potýkají se s nimi až do mladé dospělosti?

Výzkumníci přicházejí s tím, že existuje mnoho vědeckých poznatků zaměřujících se na souvislosti mezi psychologickými, sociálními a medicínskými aspekty a užíváním drog, přesto jsou oblasti, kde je vědeckých poznatků stále málo. Mezi tyto oblasti patří sledování dlouhodobého vyústění užívání tvrdých drog prostřednictvím longitudinálních studií. Z longitudinálních zahraničních studií, které v této oblasti proběhly, vyplývá vysoká mortalita problémových uživatelů drog. Co se týče abstinence či pokračování v užívání drog, nejčastěji se udává, že pětina až dvě pětiny účastníků studií abstínuje nebo je na substituci (zde záleží na definici abstinence).

První výzkum v českém prostředí, který se snažil tuto palčivou otázku zodpovědět, provedla šestice vědců: Ladislav Csémy, Zuzana Dvořáková (oba z Psychiatrického centra v Praze), Jiří Brenza, Barbora Janíková, Tomáš Zábranský a Kateřina Grohmannová (tito čtyři z Centra adiktologie na Psychiatrické klinice 1. LF UK). Výzkum proběhl v letech 2010-2011 s využitím dat z výzkumného projektu „Mládež a návykové látky“ z let 1996-1998. Cílem tohoto výzkumu byla analýza dopadu intenzivního užívání drog v adolescenci na životní situaci respondentů v období mladé dospělosti. Soubor účastníků se skládal z přibližně padesáti osob, které se dříve zúčastnily projektu „Mládež a návykové látky“ a souhlasily s možností i dalšího výzkumu.

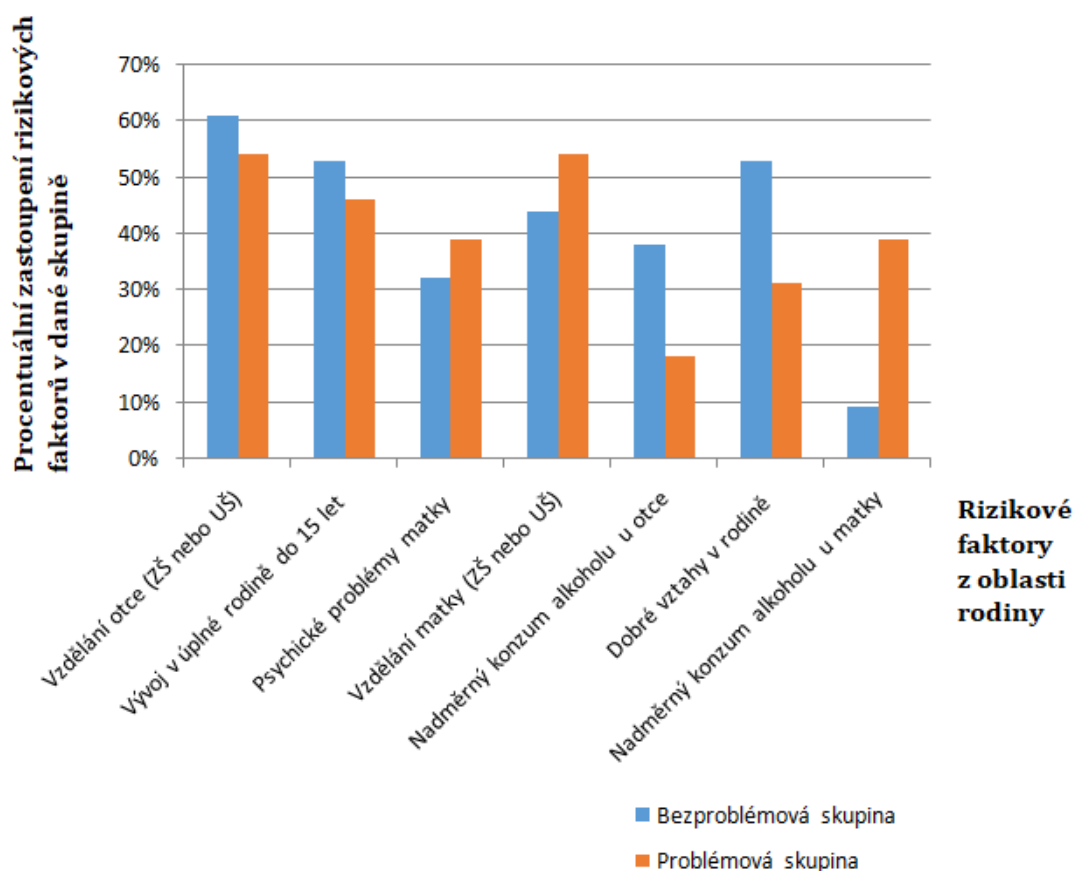
Jak je již zmíněno v prvním odstavci, z celkového počtu dotázaných si pouze čtvrtina nese svoje problémy s drogami z období adolescence až do mladé dospělosti. Tuto část dotázaných můžeme označit za problémové jedince. Zbýlé tři čtvrtiny dotázaných ve výzkumu se již v mladé dospělosti nepotýkají s problémy ohledně užívání drog, můžeme je tedy označit jako bezproblémovou skupinu. Výzkumníci vyhodnotili na základě předešlých studií rizikové faktory, které by mohli odlišovat problémové a bezproblémové jedince. Pomocí dotazníků a strukturovaných rozhovorů zkoumali procentuální zastoupení jednotlivých rizikových faktorů. Faktory rozdělili na tři skupiny: individuální faktory, faktory z oblasti rodiny a vrstevnické vlivy. Co se týče vrstevnických vlivů, výsledky obou skupin nevykazovaly žádné markantní rozdíly. Výsledky analýzy individuálních a rodinných vlivů jsou prezentovány v následujících grafech.

Individuální rizikové faktory problémové a neproblémové skupiny

Nejmarkantnější rozdíly mezi problémovou a bezproblémovou skupinou účastníků můžeme na grafu pozorovat u dvou individuálních rizikových faktorů. Těmi jsou primární droga heroin a denní užívání primární drogy.

Rizikové faktory z oblasti rodiny problémové a neproblémové skupiny

Nejvýznamnějším faktorem z oblasti rodiny, který se dotýká problémové skupiny, je nadměrný konzum alkoholu u matky.

Závěrem lze tedy říci, že mezi nejrizikovější faktory, které mohou nepříznivě ohrozit budoucnost adolescentních uživatelů tvrdých drog, patří především užívání heroinu jako primární drogy, taktéž jeho denní užívání a nadměrný konzum alkoholu u matky jedince.

Studie má i svá určitá omezení, autoři poukazují na nízký počet jedinců, které zkoumali a také na to, že je studie omezená svojí lokalitou (Praha), z tohoto důvodu je možné poznatky studie vztáhnout jen na velkoměstskou populaci. Dále došlo i k určitému úbytku sledovaných osob mezi prvním a druhým sledováním.

Celý článek je volným shrnutím vybraných dat dostupných ze studie *Dospívající uživatelé heroinu a pervitinu po 14 letech: analýza psychosociálních charakteristik*.¹

¹ Citace: CSÉMY, L., ZÁBRANSKÝ, T., GROHMANNOVÁ, K., DVOŘÁKOVÁ, Z., BRENZA, J., & JANÍKOVÁ, B. (2012). Dospívající Uživatelé Heroinu a Pervitinu Po 14 letech: Analýza Psychosociálních Charakteristik. *Ceskoslovenska Psychologie*, 56(6), 505–517. Retrieved from <https://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&AuthType=ip,cookie,uid&db=a9h&AN=85505618&lang=cs&site=eds-live&scope=site>